DODATEK
DO № 64.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 11 SIERPNIA 1822 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Sztuttgardu d. 21 Lipca.

Tuteyszy związek Grecki odebrał w liście od officera z Koryntu pod d. 28 Kwietnia wiadomości o położeniu rzeczy w Koryncie i Grecyi, z których nayważnieyszemi są następuiące: — " Grecy czynili dotąd dla cudzoziemców co tylko mogli; każdy z nich utrzymywany iest wedle zwyczaiu kraiowego. Rząd Grecki istnieie dopiero od 4 miesięcy; zrobił nieskończenie wiele, ale nie mógł od razu wszystkiego uporządkować. Naypierwey zaprowadzić musiał porządek postępowania, stosunki z prowincyonalnemi rządam, związek z wyspami, a mianowicie urządzić flottę i podatki. Wszystko to iest uskutecznione i potrzeba znaydować się na mieyscu, aby sądzić ile to trudnościom podlegało. Turcy wszystko zniszczyli i wszystko musiało bydź na nowo sprawiane i urządzone. Teraz trudni się Rząd urządzeniem siły zbroyney. Cały kray, iak daleko tylko iest od Turków oswobodzony, znaydnie się pod bronią, na wzor landszturmu u nas. Zbroyni męże, którzy obok siebie trzody pasą i grunta uprawiaią, walczą także obok siebie pod zaufanym mężem, który albo ich zaciągnął, albo pod iego chorągiew później przystali. Wziętość, odwaga i bogactwo kapitanów stanowiło dotąd liczbę ich ludu; niektórym udało się nawet połączyć kilka kapitaństw które stanowiły korpusy od 2 do 10, a czasem do 15,000 i przed twierdzami lub na granicy przeciw nieprzyiacielowi stały. Rząd mianował takich kapitanów jenerałami. — Grecy zaczęli oswobodzenie swoie z kiiem w ręku i broń, iaką posiadaią, zdobyli na Turkach, a ta iest: janczarska fuzyia, para pistoletów u pasa i długi nóż dla urzynania Turkom głów. Oprócz 8 do 12 polowych nie maią więcey dział. W górach walczą tylko iako strzelcy i takiey w tym rodzaiu boiu nabrali wprawy, iż niepotrzebuią żadney nauki. Dla nadania im taktyczney zręczności woysk Europeyskich, Rząd powołał wszystkich cudzoziemców do Koryntu, gdzie częścią będzie z nich święty hufiec utworzony, częścią wniydą na officerów do tworzących się batalionów. Potem urządzona będzie artyleryia, a nakoniec iazda; znakomitsi officerowie przeznaczonemi są do głównego sztabu i inżynierów. Swięty hufiec będzie szczepową szkołą officerów i punktem zgromadzenia się bogatey młodzieży Greckiey, po którey oczekuią, iż czynić będzie z pilnością służbę i ukształci

się na zdatnych officerów. Przez wdzięczność i szacunek dla Niemieckich przyiacioł Greków mianował Rząd Grecki Jenerała Norman dowódcą tego hufca. Piechotę urządza Pułkownik Włoski Tarella, bardzo zręczny officer, który dowodził iuż batalionem powiększey części z Włochów złożonym, który Xże Jpsylanty kosztem swoim utworzył, a teraz Rządowi odstąpił. Batalion ten stanowi nieiako gwardyią rządową, który odbywa straże i pilnuie cytadeli Koryntskiey. Dla urządzenia jazdy wyznaczony iest Francuzki officer sztabu, a artyleryi Szwedzki officer sztabu i Niemiecki Major Jestiez. — Płaca i mundur nie są ieszcze oznaczone. Dotąd każdy cudzoziemiec bez względu na dawnieyszy stopień ma bezpłatne mieszkanie, drzewo, podostatkiem chleba i 25 paras codziennie, za które podług kraiowego zwyczaiu wygodnie żyć może. — Naybardziey potrzebuią teraz Grecy zręcznego wodza i zdatnych officerów Europeyskich, a potem rzemieślników i narzędzi. Pracowity i dobry rzemieślnik znalazłby tu wielki zarobek, zwłaszcza gdyby przywiozł z sobą narzędzia swoiego rzemiosła, bo na tych więcey zbywa, niżeli na rękach do pracy. — Przesłanie bielizny, sukna i obuwia byłoby bardzo przyiemnem dla znayduiących się tu Niemców, ponieważ przez sześciomiesięczny pobyt ogołoconemi z nich zostali. „

Z Missolungi, d. 15 Czerwca.

Jenerał Kolokotroni opanował d. 12 b.m. na czele 2000 woyska szturmem wierdzę P[illegible]trat.

Z Bruxelli d. 25 Lipca.

Xięztwo Duńscy pod nazwiskiem Hrabstwa Oldenburg przybyli tu przez Ostendę z Londynu.

Syn Xcia Canino (Lucyiana Bonaparte) który z młodą swoią małżonką używał kąpieli morskich w Ostendzie, przybył tu na powrot.

Ciągle przebiegaią ieszcze gońcy przez miasto nasze.

Xże Glocestru iadąc ze Spa przeiechał przez miasto nasze do Ostendy.

Królewic Szwedzki na zaproszenie Monarchy naszego uda się w krótce do Loo.

Z Sztokólmu d. 23 Lipca.

W następną niedzielę, d. 28 b. m. oczekuiemy nayukochańszego naszego Monarchy na powrot w tuteyszey stolicy. o-

Królewic Następca tronu nie powroci na otwarcie Seymu Norwegskiego ponieważ podróż iego rozciągnie się d, Szwaycaryi i Włoch.

Kapela 2go pułku gwardyi Królewskiey da iutro koncert na wsparcie pogorzelców w Nortköping.

Z Akwisgranu d. 24 Lipca.

N. Król wyznaczył miastu tuteyszemu 11,000 talarów na założenie nowey studni mineralney wody do picia. W r. 1815 darował J. K. M. miastu piękny plac na wystawienie nowego teatru. Rada miasta ułożyła teraz plan do uskutecznienia tey budowy, z którym łączy się inna zmierzaiąca do upiększenia miasta naszego, to iest połączenia obu łazienek w Akwisgranie i Burtscheidt.

Do tegorocznego wystawienia w Berlinie płodów oyczystego kunsztu i przemysłu dostarczył tuteyszy powiat rozmaitego gatunku fabrykatów, które tymczasowo tu są złożone. Znayduią się

pomiędzy niemi przedmioty zasługujące na narodowe wystawienie i pewnie zyskaią pochwałę.

Z Hanoweru d. 26 Lipca.

Królewicowa Xiężna Kambridgi urodziła d. 19 b. m. w pałacu Montbrilant szczęśliwie córkę.

Onegday przybyła tu z Gota Landgrafowa Fryderykowa Hessen - Kasselska, a iutro ziedzie tu iey małżonek z Neutrelitzs.

Na żądanie kupców zaprowadzona została na Mozie dla Hanowerskich statków znakowa xięga w raz z banderą.

Z Frankfortu d. 23 Lipca.

Cena pszenicy i innych gatunków zboża, która w okolicach naszych o 50 na sto poskoczyła, spada znowu.

Z okolic nadrenskich nadchodzą nader pomyślne doniesienia o tegorocznich urodzaiach; winne iagody są już w niektórych mieyscach dwa razy tak duże, iak były w roku zeszłym przy zbiorze.

W kraiu Heskim nie wolno nikomu bez pozwolenia zwierzchności używać strzelby; względem chowania polowych fuzyy wyszedł naysurowszy przepis.

Z Neapolu d. 4 Lipca.

-Jezuici sprowadzili tu z Rzymu ciało S. Franciszka Girolamo i w kościele Jezusa na widok pobożnych wystawili.

Od roku ciągnące się w kryminalnych sądach sprawy za polityczne przestępstwa nakazano teraz oddać sądom woyskowem.

Król powrócił d. 1 z letniego zamku Capodimonte do stolicy i prezydował zaraz w radzie stanu.

Z otchłani Wezuwiusza wychodzą codziennie białe tumany, ale nie wyrzuca popiołu. Aże nie wróciła woda do studzień, nie czyni to ziawienie żadney obawy.

Xże de Cuto na powtórną prośbę uwolniony został od dotychczasowych urzędów wielkorządcy w Sycylii i kapitana kompanii halebardystów w gwardyi Królewskiey. Na mieysce iego mianowany iest dotychczasowy Marszałek Dworu Xiężny Kalabryi, Xże Campofranco, a Marszałkiem Xiężny Kalabryi Xże Scilla.

Z Rzymu d. 6 Lipca.

Zdrowie Oyca S. iest ciągle słabe, do czego nie mało przykłada się zbyteczny upał. Wszystkie życzenia i modły łączą się, aby nie zabrało nam go Niebo z właszcza w tym czesie, w którym zachodzą ważne układy względem spraw naszey oyczyzny.

Do portów naszych przybywa ciągle wiele wychodńiów Greckich.

W okolicy Citta di Castello nad Tybrem upadł d. 25 Czerwca grad ważący do 2 funtów, nie okrągły, ale płaski i k[illegible]dzkowe kamienie, a w środku przedziurawiony. Mury i dachy uszkodził i przeszło 200 owiec i świń zabił.

Z Strazburga d. 24 Lipca.

Sprawa oskarżonych trzech officerów od artyleryi, Peugniet, Walther i Trolé, o knowanie Węglarskich związ-

ków przeciw Rządowi, rozpoczęła się d. 22 b. m. w drugim woyskowem sądzie 5tey woyskowey dywizyi. Na pierwszem posiedzeniu odczytany był akt oskarżenia. Wczoray słuchano świadków, których nie wiele było, a dziś mówili patronowie. Dziwiono się zimney krwi i skromności młodych officerów względem obecnych ich oskarżycielów. Zaszły przy tem dwie okoliczności: pierwsza, że ieden z obrońców oskarżonych nazwał P. Chavais, porucznika w 40 liniiowym pułku, który po tem oskarżeniu wszedł iako porucznik do gwardyi Królewskiey, i tu się tylko za świadka podał, istotnym donosicielem; druga, że sąd ustąpić kazał kobietom i dzieciom z sali, ponieważ świadkowie obiawić mieli i obiawili rzeczy okazuiące naygorsze obyczaie i złą wiarę donosiciela.— Dway szypko pisarze opisali cały tok sprawy; ale czy będzie drukiem ogłoszona nie wiemy. Zawsze iednak publiczne postępowanie sądowe we Francyi uważamy iako zakład publiczney wolności i tarczę przeciw uciśnieniu obywatela przez nienawiść i potwarz. — Po półtrzecio godzinnem naradzeniu (o godzinie 5 popołudniu) skazał sąd PP. Peugniet i Walther każdego na zapłacenie po 16 Fr. kary, P. Trolé na 3ch miesięczne więzienie, a wszystkich 3 na zapłacenie kosztów sądowych.

Z Zurich d. 22 Lipca.

Przybyły tu przed kilku dniami Poseł Francuzki, Hr. Talleyrand, podał Seymowi notę pod d. 10 Lipca przeciw ograniczeniu przez niektóre kantony handlu z Francyią, którą Seym odesłał do wyznaczoney w tym przedmiocie kommissyi.

DONIESIENIA.

Dnia 12 b. m. i r. o godzinie 9tey ranney w Krakowie pod L. 26 odbędzie się publiczna licytacyia w drodze exekucyi Sądowey wydzierżawienia dochodow domu w Krakowie przy ulicy Sławkowskiey pod L. sytuowanego, a to na lat dwa od 1go Października 1822 r. do 1go Października 1824 r. trwać maiące. — Poczem nastąpi licytacyia powozu, która była na dzień 6 b. m. i r. ogłoszona. — Chęć licytowania maiący zaopatrzeni w vadium Złp. 30 w oznaczony czas i mieysce przybędą. — W Krakowie d. 9 Sierpnia 1822 r.

T. Jarzyński, Kom. Sąd.

W dniu 13 Sierpnia r. b. 1822 o godzinie 9 z rana w Krakowie na Kleparzu w domu pod L. 17 odbędzie się w drodze exekucyi Sądowey licytacyia zatradowanego zboża, iako też sprzętów domowych. — W dniu zaś 16 Sierpnia r. b. w wsi Porębie Rzegocie w Gmachu Plebańskim odbędzie się o godzinie 10tey z rana licytacyia wołów i bydła rogatego, tudzież innych ruchomości, w drodze exekucyi Administracyyney. — W Krakowie d. 9 Sierpnia 1822.

H. Salomoński, Kom. Sąd. i Sekw. Rządowy.

Młody Człowiek z Wiednia, który w tamteyszym Uniwersytecie prelekcyi słuchał, i z tych świadectwa, iako też co do moralności, okazać, a ztąd Religii, Filozofii, Historyi powszechney i Naturalney, Fizyki i Mathematyki, iako też Niemieckiey Literatury nauczać może, a oprócz Oyczystego, ięzykami Francuzkim i Łacińskim mówi; życzy sobie bydź Guwernerem, albo prywatne lekcyie tych obiektów dawać. — Mieszka przy ulicy Grodzkiey pod L. 28 na drugiem piętrze.

W. Pani Schugt zgubiwszy los Lott: klas: pod Nr. 10,577, uprasza, aby znayduiący go raczył się udadź do JP. Lipnickiego subkollektora Lott: Król: Polskiego.

GAZETA KRAKOWSKA

Nro 65.

Z KRAKOWA DNIA 14 SIERPNIA 1822 ROKU WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 5 Sierpnia.

Dnia 3 b. m. stolica tuteysza obchodziła doroczną uroczystość Imienin Nayjaśnieyszey Cesarzowey Maryi Fedorowny, Matki, oraz Imieniny Maryi Pawłowney, Siostry Nayiaśnieyszego Pana a Małżonki Wielkiego Xiążęcia Następcy Sasko - Weymarskiego. Nigdy nie wygaśnie w pamięci mieszkańców Warszawy pobyt przed kilku laty w tych murach Nayiaśnieyszey Cesarzowey Matki, błogosławią iey Imie wszyscy nieszczęśliwi, którym opiekunczą podawała rękę, a świat cały głosi iey łaskawość i dobroczynność. Solenne nabożeństwo w Kościele Metropolitalnym S. Jana, w obliczu wszystkich Urzędników i licznie zebranego ludu przychodzącego błagać Przedwiecznego o naydłuższe zdrowie i życie Nayiaśnieyszey Cesarzowey, odprawił JW. Skarszewski Biskup Lubelski, Senator Królestwa Polskiego, po którem zaintonował *Te Deum*. — Widowisko bezpłatne dla ludu w Teatrze Narodowym, zakończyło uroczystość dnia tego; a gdy się zmierzchło, miasto zostało oświecone. — Tegoż dnia w obozie pod Warszawą pod gołem niebem miało bydź dane widowisko sztuk gimnastycznych Pana Mahier, tudzież miał bydź spalony fayerwerk; lecz dla niepogody do dalszego czasu odłożonem zostało.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
CESARZA WSZECH ROSSYY, KRÓLA POLSKIEGO &c. &c. &c
XIĄŻĘ NAMIESTNIK KRÓLEWSKI
w Radzie Stanu.

Na przełożenie Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi, tudzież po wysłuchaniu zdania ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu.

postanowiliśmy i stanowiemy:

Dwa domy włościańskie we wsi Michałowicach w Obwodzie Miechowskim Województwie Krakowskiem, w possessyi Emfiteutyczney Jana Kołłątaia zostaiącey, Nro 38 i 39 oznaczone, maią bydź zaięte, dla użyteczności publiczney wraz z gruntami i ogrodami podług planu tu załączonego; iako na liniią drogi bitey na trakcie Krakowskim przypadaiące, a to stosownie do istnieiących praw i urządzeń.

Uskutecznienie tego postanowienia Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i policyi polecamy.

Działo się w Warszawie na posie-

dzenia Rady Administracyyney d. 2 Lipca 1822 r.

(podpisano) *Ząiączek.*

Minister Spraw Wewn: i Policyi

(podp.) *T. Mostowski.*

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady

(podp:) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem:

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady

(podp.) *Kossecki.*

Za Zgodność:

Sekretarz Jeneralny Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi

(podpisano) *Aug: Karski.*

Z Petersburga d. 10 Lipca d. k.

Gazeta Senacka ogłosiła Naywyższy Ukaz Jego Cesarskiey Mości w brzmieniu następuiącem:

Dnia 9 Czerwca. Manifestem Naszym 16 Kwietnia 1817 r. nadawszy portowi i miastu Odessie prawa i swobody handlowe, właściwe portom wolnym, z radością widzieliśmy szczęśliwe owoce tego postanowienia w rozszerzeniu handlu Odessy, powiększaiącego wywóz płodów narodowego przemysłu, i w pomnożoney ludności miasta Odessy.

Lecz razem z temi skutkami okazały się niedogodności, z pierwotnego urządzenia portu wolnego wynikaiące, podług którego wszystkie bez wyiątku zagraniczne towary, do Odessy przywożone, bez opłaty poszlin i bez okazywania na komorach, zostawały niewiadomemi Rządowi, a iako zbyteczna odległość kresu za granice dla portu wolnego naznaczonego, a na 24 wiorsty rozciągaiąca się, czyniła niepodobnem odwrócenie kontrabandy: tak też wszystkie bez wyiątku wprowadzane do Odessy towary, łatwo mogły, poszlin nie opłacaiąc, wchodzić do Państwa ze szkodą przemysłu rękodzielnego, i handlu zgodnego z prawidłami, a z uszczerbkiem skarbu Naszego.

Te niedogodności, o których mieyscowa zwierzchność iuż nieiednokrotnie donosiła, a koniecznego poprawienia wymagaiące, znagliły do wynalezienia skutecznieyszego środka do ich oddalenia, a przeto na skutek przedstawienia Ministra skarbu, utwierdziliśmy przełożenie iego d. 1 Czerwca 1821 r., w którym zamierzono było: ścieśnić granicę portu wolnego, naznaczyć na przywożone do Odessy towary pewne poszliny, a tym sposobem mieć o wielości ich dostateczną zawsze wiadomość. Teraz porównawszy mieyscowe okoliczności z prawidłami tego przełożenia, dla ścisleyszego dopełnienia celu w utworzeniu iego zamierzonego rozkazuiemy:

1) Przenieść granicę portu wolnego do samych granic miasta tak, żeby przedmieścia Mołdawanka i Peresyp były za granicą, zrobić niżey iey głęboki rów i wał wyniosły z rogatkami; przy dwóch zaś wiazdach do miasta wystawić po iednym domu na zastawy, niżey zaś za granicą bydź ma sześć domów dla strażników. Przy ustanawianiu takowey granicy mieć baczność, aby za nią dla swobodnego obieżdżania, i dla lepszego tamożni dozoru, zostawione było mieysce od wału w przestrzeni niemniey iak sto lub dwieście sążni, podług dogodności, z tem zastrzeżeniem, iżby nigdy nie było zabudowane.

2) Na skład towarów, za które właściciele nie zaplacą ieszcze niżey stanowiącey się na pożytek miasta Odessy poszliny, wystawić w Odessie pod górą na mieyscu, które dopiero zaymuią cztery domki od dawnieyszey kwarantanny pozostałe, wygodny, trwały i bezpieczny magazyn, a zamiast tych domków, na

dzenia Rady Administracyyney d. 2 Lipca 1822 r.

(podpisano) *Zaiączek.*
Minister Spraw Wewn: i Policyi
(po łp.) *T. Mostowski.*
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podp:) *Kossecki.*
Zgodno z Oryginałem:
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podp.) *Kossecki.*
Za Zgodność:
Sekretarz Jeneralny Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi
(podpisano) *Aug: Karski.*

Z Petersburga d. 10 Lipca d. k.

Gazeta Senacka ogłosiła Naywyższy Ukaz Jego Cesarskiey Mości w brzmieniu następuiącem:

Dnia 9 Czerwca. Manifestem Naszym 16 Kwietnia 1817 r. nadawszy portowi i miastu Odessie prawa i swobody handlowe, właściwe portom wolnym, z radością widzieliśmy szczęśliwe owoce tego postanowienia w rozszerzeniu handlu Odessy, powiększaiącego wywóz płodów narodowego przemysłu, i w pomnożoney ludności miasta Odessy.

Lecz razem z temi skutkami okazały się niedogodności, z pierwotnego urządzenia portu wolnego wynikaiące, podług którego wszystkie bez wyiątku zagraniczne towary, do Odessy przywożone, bez opłaty poszlin i bez okazywania na komorach, zostawały niewiadomemi Rządowi; a iako zbyteczna odległość kresu za granice dla portu wolnego naznaczonego, a na 24 wiorsty rozciągaiąca się, czyniła niepodobnem odwrócenie kontrabandy: tak też wszystkie bez wyiątku wprowadzane do Odessy towary, łatwo mogły, poszlin nie opłacaiąc, wchodzić do Państwa ze szkodą przemysłu rękodzielnego, i handlu zgodnego z prawidłami, a z uszczerbkiem skarbu Naszego.

Te niedogodności, o których mieyscowa zwierzchność iuż nieiednokrotnie donosiła, a koniecznego poprawienia wymagaiące, znagliły do wynalezienia skutecznieyszego środka do ich oddalenia, a przeto na skutek przedstawienia Ministra skarbu, utwierdziliśmy przełożenie iego d. 1 Czerwca 1821 r., w którym zamierzono było: ścieśnić granicę portu wolnego, naznaczyć na przywożone do Odessy towary pewne poszliny, a tym sposobem mieć o wielości ich dostateczną zawsze wiadomość. Teraz porównawszy mieyscowe okoliczności z prawidłami tego przełożenia, dla ścisleyszego dopełnienia celu w utworzeniu iego zamierzonego rozkazuiemy:

1) Przenieść granicę portu wolnego do samych granic miasta tak, żeby przedmieścia Mołdawanka i Peresyp były za granicą, zrobić niżey iey głęboki rów i wał wyniosły z rogatkami; przy dwóch zaś wiazdach do miasta wystawić po iednym domu na zastawy, niżey zaś za granicą bydź ma sześć domów dla strażników. Przy ustanawianiu takowey granicy mieć baczność, aby za nią dla swobodnego obieżdżania, i dla lepszego tamożni dozoru, zostawione było mieysce od wału w przestrzeni niemniey iak sto lub dwieście sążni, podług dogodności, z tem zastrzeżeniem, iżby nigdy nie było zabudowane.

2) Na skład towarów, za które właściciele nie zapłacą ieszcze niżey stanowiącey się na pożytek miasta Odessy poszliny, wystawić w Odessie pod górą na mieyscu, które dopiero zaymuią cztery domki od dawnieyszey kwarantanny pozostałe, wygodny, trwały i bezpieczny magazyn, a zamiast tych domków, na

odzownie stosunki Hiszpanii z całą Europą, i że naymnieysza J. K. Mci wyrządzona obelga wtrąciłaby Hiszpaniią w odmient nieszczęść. „ — Posłowie Angielski i Amerykański podali osobne noty, pierwszy dołączył nawet do swey noty 3000 realow dla ranionych.

Znaczna liczba milicyiantów, którzy d. 7 polegli lub potem na swe rany pomarli, pochowaną została przy żałobnem nabożeństwie i odśpiewaniu patryiotycznych pieśni.

Gdy Morillo mówił z Królem o spisku na uwiezienie iego osoby, rzekł J. K. M. "Nie lękam się niczego, mam ufność w Bogu i dobrem moim sumnieniu. Jeżeli godzina moia wybiia, tedy nikt iey odwrócić nie potrafi. „

543 patryiotów poparci od rady miasta prosili w podanem do Króla piśmie: aby milicyią zostawił na stopie woienney, póki sprawcy ostatniego powstania ukaranemi nie zostaną; daley aby dotychczasowy swóy dwór i Infantow oddalił i inne osoby do niego powołał. Ostatnie żądanie miało Króla bardzo zasmucić. Ztem wszystkiem jeneralowie porucznicy Lango, Castelar, Casa Sarta (gabinetowy Sekretarz Infanta Franciszka), Brygadyer Cisneros, były Minister woienny Amarillas i inne osoby zostały od Dworu oddalone i do różnych miast na wygnanie posłane.

Gabinetowy goniec Alfaro, który po pierwszym Lipca wysłany był z pismami rządowemi do Barcellony, rozgadywał wszędzie po drodze, że w Madrycie i okolicach oświadczyli się wszyscy przeciw konstytucyi, i został za to uwięziony.

Ofiarowane przez Portugalskiego nagranicznego dowódcę w Elvas w kroczenie do Hiszpanii na pomoc liberalistom, przyięte z wdzięcznością zostało. — W batalijoniku wychodniów Włoskich, który d. 7 przyłączył się do milicyi, znaydował się Pułkownik jazdy Pisa, były adjutant Pepego.

Król i Królowa będąc oboie słabemi, ieszcze po ostatnich zaburzeniach z pałacu nie wyiechali.

Oprócz obu Ministrów Lopes Bannos woiennym i Calatrava spraw wewnętrznych; mianowanemi zostali P. Celvo de Moras skarbowem i P. Pando, sekretarz wydziałowy, spraw zagranicznych. P. de la Rosa nie dał się nakłonić do przyięcia nazad tego wydziału i od zatrzymania go d. 6 w pałacu Królewskim nie chciał tam kroku uczynić.

Jenerał Riego kazał pod d. 6 Lipca umieścić w Espektadorze list do Hiszpanów w którym żali się, iż przed N. Królem zczerniony został, i dziękuie współobywatelom i radzie stanu za ujęcie się za nim. "Tayni doradcy (wyraża na końcu) zaprowadzili Karola II. w Anglii i Ludwika XVI we Francyi na rusztowanie; tayni tylko doradcy, szambelanowie i powiernicy stali się katami dobrowolnych i łatwowiernych Królów, ale nie wolne konstytucyie i nie kochaiący ie mężowie. Hiszpanie, iakiego bądź stanu iesteście! do was odwołuię się względem moiego usprawiedliwienia: Wiadomo wam, czyli dałem kiedy powód do tak bolesnego mnie obwinienia. Wstrzymaycie iednak, proszę was, zdania wasze względem tak delikatney sprawy! Skoro spokoyność wróci, wyydzie także prawda na iaw, i każdy bez niebezpieczeństwa używać będzie reputacyi, na którą przez prawe i nienaganne postępowanie zasługuie. „

Officerowie 2go bataliionu 1go pułku gwardyi Królewskiey usprawiedliwia-

ią w adressie do Króla pod 11 Lipca z Vicalvaro postępowanie całego tego batalionu podczas zaburzeń. Ani po buntowniczemu nie wykrzykiwał, ani krwi nierozlał, ale tylko osoby Króla pilnował, i t. d. — Podług dołączonych świadectw władz bardzo dobrze sprawuie się ten batalion w Vicalvaro.

Jenerał Espinosa wszedł d. 14 b. m. do Siguenza i przywrócił władze konstytucyyne; roialiści zaś cofnęli się do Sierra.

Z Londynu d. 30 Lipca.

Przed kilku dniami odpłynął ztąd okręt Xiąże Leopold z bronią i ammunicyią do Alexandryi.

Uwięzione kobiety w Newgate trudnią się teraz pod kierunkiem związku kobiecego szyciem sukien dla biednych Jrlandek.

P. Burdett iest iedynym z bogatych właścicielów gruntowych, który od r. 1796 nie zmienił dzierżawnego czynszu gruntów swoich, gdy inni podwoili i potroili go od tego czasu, i dla tego nie znalazł się teraz iak inni w potrzebie zmnieyszenia onego.

Lord Provost z Edingburga prosił tuteyszego Urzędnika policyi P. Birnie o przysłanie sobie kilkunastu policyianów, którzy znaią nayzręcznieyszych w Anglii złodzieiów, aby mógł ich użyć podczas pobytu Króla.

Wczoray nadeszły tu listy z Stambułu, podług których Basza Bagdadski pobił pod tym miastem Persów; utracić mieli w zabitych do 4000, a w poymanych do 700 ludzi.

P. Walter Scott zamyśla przedsięwziąść podróż do Jrlandyi, dla zbierania materyiałów do nowego romansu.

Rękodzielne artykuły północney Ameryki tak wielki w południowey Ameryce znayduią pokup, że tu pod ich znakami robią bawełniane materyie, dla prędszego ich sprzedania.

Pisma Amerykańskie donoszą, że kongres Mexykański po odebraniu wiadomości, iż Stany Hiszpańskie pod d. 14 Lutego uchyliły zawarty w Cordova między Jenerałami O'Donoiu i Jturbide traktat (mocą którego Ferdynand VII lub który z iego braci powołany został na tron Mexykański) uznał naygodnieyszym Cesarskiey korony Mexyku Jenerała Jturbide.

Z Sztokolmu d. 26 Lipca.

Hr. Engeström powrócił tu od wód Loka i obiął swóy wydział spraw zagranicznych.

Rozchodzi się tu wieść, iż Seym tey iesieni nadzwyczaynie zwołany zostanie; lecz urzędownie nic o tem nie oznaymiono.

Jenerał inspektor artyleryi, Baron Biörstierna uda się z Udewalla do Christianstadu, dla zlustrowania tamteyszey artyleryi.

Przybył tu Norwegski Minister stanu Sömmerhielm z kilku członkami Norwegskiey rady stanu.

Radca stanu Holst poiechał z ważnemi zleceniami do Kopenhagi.

Prosto nadeszłe tu z Kairu doniesienia do 21 Kwietnia zapewniaią, iż bandera Szwedzka w wielkiem zostaie tam poważaniu i okręty Szwedzkie dostaią naykosztownieysze ładunki, za które naychętniey piszą się tamteysi zarzczyciele. Europeyskie rękodzieła nie znayduią zresztą na targu Kairskim wielkiego pokupu. Stan zdrowia w całym Egipcie iest naypełnieyszy, i urodzay wszelkiego gatunku zboża nayobfitszy. W przeciągu pierwszych 3 miesięcy r. b. odwiedziło port Alexandryiski 10 okrętów Szwedzkich i ieden Norwegski.

DODATEK
DO N[ro] 65.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 14 SIERPNIA 1822 ROKU WE SRODĘ.

Z Wiednia d. 7 Sierpnia.

J. Cesarzewicowska M. Arcyxiąże Franciszek Karol przybył w obieździe kraiów d. 15 Lipca do Landskron w Czechach i wysiadł do zamku Xcia Lichtensteina. Nazaiutrz udał się w dalszą podróż przez Wildenschwert i Hohenmauth do Chrudima i raczył w mieszkaniu Kreiskapitana nocować. D. 18 obeyrzał pobojowisko między Kolinem i Planian, d. 19 poiechał do Königsgrätz, a w wieczor przybył do Josephstadt. D. 23 udał się w towarzystwie Kreiskapitana Königsgräckiego do gór olbrzymich, w wieczor przybył do Trautenau, nazaiutrz przez Arnau i Hohenelbe do Wiesenbaude, a ztamtąd nazaiutrz o godzinie 2 z rana do Schneekoppe, dla przypatrzenia się z tego wysokiego mieysca wschodowi słońca. Ztamtąd puścił się w dalszą podróż do Starkenbach, a d. 25 przez Packau do Gitschina.

Dzisieyszy Dostrzegacz Austryiacki zawiera pod napisem: *Z Xięztw Multan i Wołoszyzny*, co następuie:

Podług listów z Jass pod d. 26 Lip. ogłoszone tam zostało d. 20 t. m. pismo Seraskiera Mehmeda Baszy do Multańskich Boiarów, w którem donosi im o złożeniu dotychczasowego Kaimakama Stephaniki Wogorides, przeciw któremu zachodziły częste skargi, i zaleca im, aby aż do przybycia nowego Kaimakama zarządzali Xięztwem wiernie i sumiennie.

Nazaiutrz ogłoszono tamże ferman W. Sułtana, mocą którego z obecnych w Stambule deputowanych od Boiarów, Jan Sturza mianowany został Hospodarem Multan, i polecone sobie ma rządy. Nowo mianowany Hospodar, który przed wyiazdem z Stambulu Xiążęcy swóy dwor utworzyć chce w Sylistryi, mianował aż do swoiego przybycia z znayduiących się w Multanach Boiarów Wornik Teodor Balschi i Westier Petraki Sturza Kaimakami, które to mianowanie Porta zatwierdziła.

Ustęp woysk Tureckich idzie ciągle i spodziewaią się, iż ukończy się aż do przybycia nowego Xcia, który na wzor poprzedników swoich przywiezie z sobą straż na pilnowanie iego osoby i utrzymywanie porządku w kraiu.

Mianowanie kraiowych Boiarów Hospodarami czyni w obu Xięztwach powszechne ukontentowanie i poczytuią go za wróżbę trwałey spokoyności.

Z Berlina d. 6 Sierpnia.

Dzień 3 Sierpnia, w którym Nayła-

skończywszy nasz Monarcha 53 rok dobroczynnego swoiego życia zaczął, był i tą razą dniem powszechney radości dla iego ludu. Wszystkie stany, woyskowy, cywilny, wysoki, nizki, bogaty i ubogi przykładały się do iego uświetnienia. Uniwersytet i gimnazyie Królewskie złożyły swoim sposobem hołd Monarsze. Szkoła strzelecka przy trzykrotnym wykrzyknieniu: niech żyie Król! rozpoczęła strzelanie do kurka. W teatrze mowa Pani Schröck i Spontaniego pieśń na tę uroczystość napisaną rozrzewniły publiczność. Wiele prywatnych towarzystw obchodziły tę uroczystość dziełami dobroczynności, które bezwątpienia nayprzyiemnieyszemi były dla kochaiącego lud Monarchy, a w wieczór zakończyła się przepysznem oświeceniem miasta. — JO. Xżę Kanclerz stanu Hardenberg dał z powodu tey uroczystości wielki obiad na 66 osób, na który zaproszonemi byli ciało dyplomatyczne, wyżsi jenerałowie, wszyscy Ministrowie, prezesi i naczelnicy wyższych władz i kancelaryy, i wiele innych znakomitych osób. Gdy JO. Xżę podniosł się z siedzenia, dla spełnienia zdrowia Nayiaśnieyszego Pana, całe zgromadzenie poszło za iego przykładem i przy wykrzyknieniu: niech żyie! spełniło zdrowie Monarchy. — N. Pan przepędził dzień swoich urodzin w gronie swey Rodziny na wyspie Pawiey.

Przybyli tu Jenerał Major i pierwszy inspektor artyleryi Schmidt z Altdam, i Rossyyski Jenerał Major Strekałów z Petersburga. — Przeiechali tędy Rossyyski polowy Strzelec Kozłów, gońcem z Petersburga do Paryża, i takiż Strzelec Treumann, gońcem z Petersburga do Londynu.

Z Genui d. 17 Lipca.

Wyszła ztąd pod żagle d. 15 z. m. Królewska eskadra przybyła w 13 dniach do Tunis i była iak naylepiey przyiętą. Ciepło w Tunis na końcu Czerwca było tylko 19 stopni podług Reaumura.

Z Odessy d. 7 Lipca.

(z Gazety powszechney.)

Nadeszła z Stambułu wiadomość o wysadzeniu na powietrze admiralskiego okrętu Kapitana Baszy pod Scio sprawiła tu bardzo przyiemne wrażenie. Wyleciały razem z tym okrętem na powietrze nader wielkiey wartości rzeczy; osada maiąca chorągiew zwycięzką, w liczbie 1100 ludzi, znalazła grób w morzu. Zdaie się, iż po tym zdarzeniu nastąpił nadzwyczay wielki nieład w flocie Tureckiey, która na wszystkie rozpierzchnęła się strony. Odważny ten czyn nazywaią tu dawno-spartańskim i spodziewaią się, iż cały naród Grecki bardziey zapali. Jakoż nieposiadaią się Grecy z radości i w wszystkich Swiątyniach Boga chwalą. Zastanowienia z resztą rzecz godna, iż dotąd większa część przeciwników lub zdrayców sprawy Greckiey albo od żelaza Tureckiego albo od bohaterskiego razu Greków poległa. Tak poginęli Kaminar Sawa, Teodor Władimiresko, potem Ali Basza, a teraz naywiększa podpora państwa Tureckiego Kapitan Basza, który przez zniszczenie Scio wiecznie pamiętnym będzie. Jakie zaś przeznaczenie oczekuie Churszyda Baszę, okaże się w krótce. Wytępienie Greków pod pozorem przebaczenia, otworzyło wszystkim Grekom oczy. Przebaczenie i broni złożenie iest ich pewną śmiercią. Turcy powtórzą ieszcze nieraz zdarzenia na Scio. Rozchodzą się nader niepomyślne wieści o stanie Stambułu po nadey-

ściu tam powyższey o flocie wiadomości; ale z pewnością nie wiemy, ponieważ żaden okręt w tych dniach ztamtąd nie nadszedł.

Od granic Włoskich d. 20 Lipca.

Podług oznaymienia Greckiey admiralicyi z Tureckiey flotty wysadzony na powietrze został admiralski okręt o 130 działach, a trzy liniiowe okręty były zapalone, które potem na dno morza poszły, ponieważ przestrach i zamieszanie odięły Turkom sposobność ugaszenia ognia; pod Tszesme uwięzło na piasku siedem fregat, z których większą część lulu morze pochłonęło. Kapitan Bey (drugi w dowództwie flotty) miał także zginąć. Z trzeciey wyprawy, która d. 4 Czerwca z Stambułu wypłynęła, zabrali Grecy 16 okrętów, resztę w Tszesme zamknęli i czynią przygotowania do zupełnego ich zniszczenia. Z Scio uciekaią wszyscy Turcy do Azyi nazad. Na Greckich wyspach uzbraiaią wyprawę przeciw Kandyi.

Większa część kobiet z haremu Ali Baszy potopiona zosała z rozkazu Sułtana w worach. Takiż sam los spotka zapewne po wybadaniu pozostałą po nim prawą. wdowę Wasilkę.

Na ostatnim targu w Stambule tak wielki był dowóz Chrześciiańskich niewolników, iż ieden Turek kupił za skrętek cebuli chłopca.

Z Kopenhagi d. 30 Lipca.

Lekka słabość Królewny Wilhelminy zatrzymała NN. Królestwo kilka dni w stolicy tuteyszey, lecz w krótce wyiadą do letniego mieszkania w Frederiksberg.

Rozporządzeniem Królewskiem rozpisanana iest nadzwyczayna dostawa twardego zboża w Danii. Od każdey beczki uprzywileiowaney roli dostawionych bydź ma 4 szefle żyta i 4 ięczmienia, a od nieuprzywileiowaney 6 szefli żyta i 6 ięczmienia. Na wyspie zaś Bornholm od każdego gatunku zboża po 2 szefle.

Podług listu z Rzymu powrócili tam w nader ogołoconym stanie dway nasi ziomkowie z Morei, którzy należeć chcieli do Greckiey woyny oswobodzenia. Jeden iest studentem z Kopenhagi nazwiskiem Kröger, a drugi Malarzem z Holsztynu nazwiskiem Herder.

Handlowa nasza gazeta zachęca kupców Duńskich do spekulacyi i przedsięwzięciów do odnogi Mexykańskiey, zapewniaiąc im łatwy i korzystny odbyt Europeyskich towarów.

Z Minchen d. 29 Lipca.

Tak tu, iako i w Noremberdze i w cyrkule Nadreńskim zniesione zostały główne dowodztwa, i całe woysko podzielone zostało na 4 dywizyie. Nad tuteyszą otrzymał dowodztwo Jenerał por. Hr. Beckers, nad Augszburgską Jenerał por. Hr. Preysing, nad Norembergską Jenerał por. Baron Vieregg, a nad Wircburską Jenerał por. Baron Lamotte. Korpusem artyleryi dowodzi Jenerał por. Baron Hallberg.

Dawniey sprowadzano z Anglii powozy, z których ieden kosztował do 6000 Zr. Teraz możemy ie daleko taniey i pięknieysze Anglii dostarczyć. Nadwornemu Stelmachowi Lankensberger winniśmy szczególniey ożywienie tey odnogi przemysłu. Powóz, który dla Królewica Karola do podróży do Paryża wystawił, iest arcypiękny i wygodny, a nie kosztuie iak 2500 Zr. —— Wysokiemu cłu na towary Francuzkie nałożonem, nie podlegaią sukna Francuzkie.

Z Karlsruhe d. 25 Lipca.

Obie izby zgromadzenia Stanów rozważywszy środki odwetu na przeciw wysokiem cłom przez Francyią na Niemieckie płody nałożonem, zamieniły ie z niektóreni odmianami w ustawę.

Drugi izba przyięła bez żadney odmiany wniesiony przez Deputowanego Winter proiekt następuiącey osnowy: 1) Cechy są zniesione; kierowanie rzemiosłami powierzone iest radzie rzemieślniczey pod dozorem Rządu. 2) Wykształcenie rzemieślników iest stopniowe i dzieli się na klassy uczniów, pomocników i maystrów. 3) Prawo maystrowstwa osiągnionem bydź może za doyściem do wieloletności. 4) Każdy przed otrzymaniem prawa maystrowstwa powinien odbydź wędrówkę lub poddać się ścisłemu examinowi. 5) Każdy prowadzić może rzemiosło, którego się wedle przepisu nauczył lub przynaymniey zdatność do niego okaże, i pod tymże warunkiem wolno każdemu z iednego do drugiego przechodzić rzemiosła. 6) Każdy obywatel mieyscowy lub gminny prowadzić może rzemiosło, którego się nauczył lub zdatność do niego okazał.

D. 21 b. m. nadeszła tu wiadomość z Heiligenberg o nagłey śmierci owdowiałey Xiężny Fürstenberg, z domu Xiężniczki Thurn i Taxis. — W Biberach umarła d. 18 Xiężniczka Fryderyka Wiktoryia naymłodsza córka zmarłego Xcia Nassau - Usingen, w 38 roku życia.

Z Kassel d. 29 Lipca.

Wczoray obchodzona tu była rocznica urodzin Xcia Elektora, który d. 21 powrócił z swey podróży do pałacu Wilhelmshöhe, wielu ucztami, wystąpieniem bataliionu strzelców i innemi uroczystościami: W wieczór na rzęsisto oświęconym teatrze i zapełnionem widzami, dana była opera: Czarodzieyski flecik. Xże Elektor Jmć. znaydował się z rodziną swoią w wielkiey loży.

Sprawuiący interesa Pruskie, P. Hänlein, przybył tu na powrót d. 16 b. m.

Dnia 12 i 13 Sierpnia 1822.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	17	—	16	—	15	—	14	—
— Żyta	14	—	13	—	12	—	11	—
— Jęczmienia	9	15	9	—	8	—	—	—
— Owsa	6	15	6	—	5	15	—	—
— Jagieł	—	—	—	—	—	—	—	—
— Grochu	16	—	15	—	14	—	—	—
— Rzepaku	12	—	11	—	—	—	—	—

W Gdańsku dnia 2 Sierpnia.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od Złp.	540	do	760.
Żyta	— —	420	—	460.
Jęczmienia	— —	280	—	380.
Owsa	— —	260	—	280.
Grochu	— —	360	—	400.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 12 Sierpnia.

Czer: Zł: Holl: monetą Couranı	Złp.	20	gr. 15
— detto Cesarski . . .	—	20	— 10
Fryd Pruskie	—	35	— 15
Luidor	—	37	— —
złoto frankowy	—	33	— —
Szeiny Wiedeńskie za 100	—	230	— —
Złoty reński Szeinami .	—	1	— 22

DONIESIENIA.

W Krakowie przy małym Rynku w Domu pod L. 676 dnia 16 Sierp: r. b. o godzinie 10 sprzedaż publiczna odbędzie się: Stolików, krzeseł, kanap, komód, kufrow, zegarów i innych rzeczy za gotową zaraz zapłatę. — W tymże dniu również o godzinie 10 ranney sprzedaną zostonie Binda perłami nasadzana za gotowe pieniądze. — W Krakowie 13 Sierpnia 1822 r.

Skorczyński, Kom: Sad:

W. Pani Schuzt zgubiwszy los Lott: klas: pod Nr. 10,577, uprasza, aby znayduiący go raczył się udadź do JP. Lipnickiego subkollektora Lott: Król: Polskiego.